

**«ЄВРОПЕЙСЬКА ПРОЄКТНА
КУЛЬТУРА В УКРАЇНІ: СТАН,
ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ»**

Erasmus+

Jean Monnet
Programme

**«EUROPEAN PROJECT CULTURE
IN UKRAINE: CONDITION, ISSUES,
PERSPECTIVES»**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕРАЗМУС+ ОФІС В УКРАЇНІ
МБФ «МІЖНАРОДНИЙ ФОНД ДОСЛІДЖЕНЬ ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ»
ГО «ІННОВАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ВИКЛАДАЧІВ ТА ДОСЛІДНИКІВ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
ЗАПОРІЗЬКА МІСЬКА РАДА

ЄВРОПЕЙСЬКА ПРОЄКТНА КУЛЬТУРА В УКРАЇНІ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник
матеріалів Міжнародної
науково-практичної конференції

29-30 травня 2020 року

Запоріжжя, 2020

УДК

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Запорізького національного університету (протокол № __ від)*

Європейська проектна культура в Україні: стан, проблеми, перспективи: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя, 29-30 травня 2020 р.) / За ред. О. Гури, В. Меньяло. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. 203 с.

ISBN

Збірник містить матеріали доповідей, представлених на Міжнародній науково-практичній конференції «Європейська проектна культура в Україні: стан, проблеми, перспективи» (Запорізький національний університет, 29-30 травня 2020 р.) в рамках міжнародного проекту «European Project Culture» (№ 587321-EPP-1-2017-1-UA-EPPJMO-MODULE).

Дискусія проходила за напрямками: співробітництво Україна – ЄС: проектний вимір; стратегічне планування та інституціоналізація проектної діяльності у вищій освіті: методи, підходи, історії успіху; проектно-орієнтовані технології в сучасній вітчизняній практиці: освіта, наука, влада, бізнес.

Проведення конференції та видання збірника матеріалів конференції співфінансується Програмою Європейського Союзу Erasmus+ Jean Monnet. Підтримка Європейської Комісії у створенні цього видання не означає схвалення змісту, який відображає лише погляди авторів, і Комісія не може нести відповідальність за будь-яке використання інформації, що міститься в ньому. Автори несуть відповідальність за достовірність і коректність включених у збірник матеріалів.

ISBN

© Запорізький національний університет
© Автори публікацій

- Н. Павліха, Н. Хомюк.** Застосування проєктної культури для забезпечення розвитку сільських територій в умовах децентралізації
- І. Пінчук.** Проєктна діяльність як засіб розвитку іншомовної комунікативної компетентності майбутніх учителів початкової школи
- А. Плужник.** Управління проєктами у системі забезпечення реалізації національних пріоритетів соціально-економічного розвитку
- О. Полінкевич.** Проєктні технології навчання у вищій освіті при підготовці фахівців з економіки та управління
- О. Прийменко.** Проєктна діяльність у мистецькому закладі вищої освіти
- І. Савельчук.** Потенційні можливості залучення викладачів до інноваційно-проєктної діяльності
- В. Сагуйченко.** Проєкт «соціальне партнерство як платформа підтримки освітніх реформ»
- М. Салун, К. Заславська.** Стратегія презентації результатів проєктної діяльності ЕРАЗМУС+
- Н. Salnikova.** Current problems of distance learning in Ukraine
- Е. Самагальська, А. Марунчак.** Ефективність системи сучасних проєктних технологій у формуванні професійної компетентності студентів як основа успішної євроінтеграції
- В. Сарабєєв.** Грантові інструменти ЄС для підтримки міжнародної мобільності студентів, викладачів та науковців
- Н. Сас.** Міжнародні стандарти з управління проєктами та їх застосування в Україні
- О. Свідерська.** Роль соціо-культурних трансформацій у формуванні освітнянських міжнародних практик
- О. Семенов.** Функціонування ресурсного центру професійного розвитку вчителя у вимірах польських освітніх практик
- К. Сірінюк-Долгарьова.** Проєкт ERASMUS+ KA2 DESTIN: досвід покращення якості освітніх програм з журналістики в Україні
- Л. Тищенко.** Проєктний спосіб мислення в структурі соціальної та ділової успішності підприємця
- Т. Федотова.** Вплив інтернаціоналізації освіти на інституціоналізацію проєктної діяльності у вищій освіті
- Т. Філіпенко, А. Філіпенко.** Запровадження стратегії Community Policing – «партнерство заради спокою» в діяльність національної поліції
- Т. Франчук.** Проєктний формат переходу на компетентнісну модель професійної освіти
- А. Чайкіна.** Проєктування SMART – підприємства сфери послуг
- І. Чикаренко, Т. Маматова, О. Чикаренко.** Розвиток проєктної культури публічних управлінців через навчання управлінню проєктами: досвід ДРІДУ НАДУ

**ЗАПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ COMMUNITY POLICING –
«ПАРТНЕРСТВО ЗАРАДИ СПОКОЮ»
В ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ**

Т. Філіпенко

*Маріупольський державний університет,
tatkafili@gmail.com*

А. Філіпенко

*Донецький юридичний інститут МВС України
filipenkodli@gmail.com*

Повноцінний розвиток Української держави неможливий без створення стійкої й ефективної системи внутрішньої безпеки, однією з центральних ланок якої є Національна поліція України. Реформування Національної поліції України та інших правоохоронних органів повинно змінити їх репресивну модель у демократичну Європейську модель, направлену на служіння та захист прав, свобод і законних інтересів громадян, забезпечення публічної та внутрішньої безпеки.

Законом України «Про Національну поліцію» визначено необхідність встановлення виключно партнерських засад взаємодії поліції і населення. Згідно з основними принципами, діяльність Національної поліції здійснюється на засадах партнерства в тісній співпраці з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями і спрямована на задоволення їхніх потреб. З метою визначення причин та/або умов учинення правопорушень планування службової діяльності органів і підрозділів поліції здійснюється з урахуванням специфіки регіону та проблем територіальних громад.

Виходячи із соціального призначення поліції як сервісної служби, персонал поліції має орієнтуватися на реалізацію стратегії Community Policing – «партнерство заради спокою» (стратегії, апробованої в країнах англосаксонської правової системи), а також виявленні інноваційних форм діяльності поліції щодо формування безпечного суспільного простору (Community Policing, 2013).

Засновником концепції роботи поліції з населенням вважають Тома Поттера (Tom Potter), колишнього керівника поліції Портленда (США). Основні її принципи він розробив, коли був ще молодим поліцейським, ходив в обходи та спілкувався з мешканцями свого району (Making the Difference Together, 1992). Він зрозумів, що залучення населення до процесу забезпечення правопорядку створює відчуття спільної відповідальності і поваги один до одного. Протягом багатьох років служби в поліції, Поттер вводив та розвивав механізми поліцейської діяльності, орієнтованої на громаду. Однією з його ініціатив було створення піших патрулів, щоб поліцейські ближче контактували з громадою. Зрештою, ставши мером Портленда, він побудував платформу з

питань Community Policing – стратегії поліції, яка передбачає активну взаємодію поліцейських з місцевим населенням (Community Policing, 2015).

У той же час, в основу концепції Community Policing лягли «9 принципів роботи сучасної поліції» укладені Робертом Пілом, видатним британським політичним діячем. Ще в 1829 році як міністр внутрішніх справ Британії Роберт Піль, на протипагу існуючій до цього приватній поліції, створив у Лондоні муніципальну поліцію, діяльність якої, базувалась на попередженні злочинів і регулярному патрулюванню. Поліцейські керувалися розробленими Пілом вищезгаданими «9 принципами Піля». Один з найважливіших досі принципів говорить: «В усі часи поліція має підтримувати зв'язок з громадськістю, адже згідно з історичною традицією, поліція і є громадськістю, а громадськість – поліцією; поліція – це лише представники громадськості, яким платять, аби ті присвячували повний робочий день тим обов'язкам, які покладаються на кожного громадянина в інтересах добробуту громади» (Peels Robert, 2014).

У західних країнах підхід Community Policing вкрай популярний, адже він дає можливість ефективно гарантувати безпеку в громадах. Зокрема, цей підхід працює в Бельгії, Болгарії, Данії, Чехії, Німеччині, Італії, Латвії, Литві, Польщі, Великій Британії тощо. Ідея полягає в тому, що поліція у своїй роботі орієнтується на запити та потреби громад, шукаючи локальні рішення для локальних проблем. Одночасно члени громади самі беруть активну участь у створенні безпечного середовища: інформують поліцію про злочини, допомагають у превентивній роботі, наглядають за власними будинками тощо. А представники місцевої влади, у свою чергу, формують програми безпеки, спираючись на очікування населення, а також створюють безпечну інфраструктуру.

Підхід Community Policing має переваги для кожної сторони. Громада отримує можливість брати участь у роботі поліції та впливати на місцеву політику у сфері безпеки. Місцева влада завойовує довіру населення, а також більш привабливу для інвестицій територію. Поліція має додаткові ресурси – людей та інформацію, – а також підтримку громади. Усі разом вони отримують безпечне місто, містечко, селище.

Ефективність діяльності органів поліції, рівень професійної компетентності поліцейських впливають на громадську думку про роботу поліції загалом. Адже у законі прописано, що рівень довіри населення до поліції є основним критерієм оцінки ефективності діяльності органів і підрозділів поліції. За словами О. М. Балинської, така позиція законодавця виглядає цілком закономірною, адже повсякденна діяльність поліції протікає на очах у населення, і авторитет та довіра поліції багато в чому залежить від поведінки її співробітників при спілкуванні з людьми (Балинська, 2017).

Отже, Стратегія «партнерство заради спокою» розрахована на усвідомлення поліцейськими необхідності налагодження взаємодії з населенням, ґрунтованої на двох основних пріоритетах:

- консультації – вивчення думки населення з метою подальшої оцінки ефективності поліцейської діяльності, обов'язкове урахування потреб територіальних громад;

- співробітництво – співпраця заради досягнення спільних цілей по досягненню правопорядку в країні.

Слід констатувати, що до цього часу в нашій державі розвиток співробітництва правоохоронних органів з громадянами відбувався спонтанно, без належної організації і системного підходу. Заходи щодо залучення громадськості до правоохоронного процесу проводилися, як правило, внаслідок гучних і резонансних подій із масштабними негативними наслідками для суспільного життя. Позитивним прикладом партнерства поліції (насамперед поліцейських патрульної поліції) і громадськості є спільна діяльність з громадськими формуваннями, які вже тривалий час функціонують на підставі Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону».

Проекти Community Policing в Україні підтримуються багатьма міжнародними структурами, так, наприклад, Міжнародний фонд «Відродження» розвиває ініціативу «Безпечна громада».

В Україні одним із перших проєктів став «Шкільний офіцер поліції», його впровадження почалося ще до офіційної презентації Community Policing. Проєкт працює в усіх містах, де працює патрульна поліція. «Шкільних офіцерів» відбирають на основі внутрішнього конкурсу і співбесіди та закріплюють за певними районами міста, де вони і проводять презентації для дітей за запитом шкіл. Шкільні офіцери розповідають учням про права дитини, правила дорожнього руху, домашнє насильство, торгівлю людьми, про завдання та роль поліції, про соціальні проєкти тощо. Цю роботу, крім українських міністерств і організацій, підтримують ЮНІСЕФ та Консультативна місія ЄС. Шкільні офіцери не лише проводять групові заняття, а й спілкуються з учнями індивідуально та здійснюють превентивну роботу.

Отже, поглиблення партнерської взаємодії поліції і громадськості є могутнім чинником розбудови правової держави і ствердження громадянського суспільства. Напрямами покращення цього соціально-правового інституту є: закріплення у тексті Закону України «Про Національну поліцію» визначення поняття, змісту та форм партнерства поліції і населення.

Крім того, співпраця із населенням потребує зміни діяльності органів поліції, коли пріоритету набуває не реагування на кримінальні прояви, а участь у вирішенні усього комплексу проблем, які мають у населення конкретної місцевості у сфері дотримання закону. Від поліції очікується прояв інтересу не лише до інформації, яка стосується правопорушень, але й до потреб громадян, їх проблем та ускладнень стосунків, які складають підґрунтя для загострення криміногенної ситуації.

Список посилань:

- Балинська, О. М. (2017). *Нормативна основа співпраці поліцейського та громадян в Україні. Сучасні стратегії та перспективи оптимізації взаємодії поліції і населення в соціумі: матеріали круглого столу, 23 листопада 2017 р. Львів: ЛьвДУВС. 7-12.*
- Community Policing (CP) (burgernahe Polizeiarbeit).* (2013). Режим доступу: <http://www.sozialwiss.uni-hamburg.de/publish/IKS/MasterStudiengangKriminologie/materialien/lehne/220513.pdf>.
- Community Policing або поліцейська діяльність спрямована на громаду.* (2015). Режим доступу: <http://police-access.info/2015/07/community-policing-abo-politseyska-diyalnistorijentovana-na-hromadu>.
- Making the Difference Together / Portland Police Bureau Community.* (1992). Режим доступу: http://www.popcenter.org/library/unpublished/CaseStudies/133_Portland_Police_Bureau_Community_Policing_Profile.pdf.
- Peels, Robert* (2014). *Nine principles of policing.* Режим доступу: <http://www.nytimes.com/2014/04/16/nyregion/sir-robert-peels-nine-principles-of-policing.htm>